Beslenme Kavram? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beslenme Kavram? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17594

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beslenme Kavram? Ölçe?i, **okul öncesi e?itim** kurumlar?na devam eden 4-6 ya? grubu çocuklar?n temel **beslenme kavramlar?** hakk?ndaki bilgi ve anlay?? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik ölçektir. Bu araç, özellikle **ö?renme evresi yöntemi** gibi pedagojik müdahalelerin çocuklar?n beslenme bilinci üzerindeki etkisini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, S. Filiz taraf?ndan 1998 y?l?nda tamamlanan bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirme çal??mas? olarak ortaya konmu?tur. Ölçe?in birincil amac?, çocuklar?n sa?l?kl? beslenme al??kanl?klar? ve g?da gruplar? hakk?ndaki kavramsal bilgilerini sistematik olarak de?erlendirmektir.

Anahtar Kelimeler

Beslenme Kavram?, Okul Öncesi E?itim, Psikometrik Ölçek, Geli?tirme Çal??mas?, Sa?l?kl? Beslenme, 4-6 Ya? Grubu

Yazarlar

S. Filiz

Amaç

Beslenme Kavram? Ölçe?i'nin temel amac?, **okul öncesi e?itim** ça??ndaki çocuklar?n (4-6 ya?) beslenme ile ilgili temel bilgileri ne ölçüde edindiklerini belirlemektir. Bu ölçüm arac?, çocuklar?n besinlerin kaynaklar?, vücut için önemi ve sa?l?kl? beslenme düzeninin gereklilikleri gibi konulardaki kavramsal geli?imini izlemeye olanak tan?r.

Ölçek, ayn? zamanda, e?itim programlar?n?n veya spesifik ö?retim yöntemlerinin (Filiz'in çal??mas?nda **ö?renme evresi yöntemi**) beslenme kavramlar?n?n çocuklara aktar?lmas?ndaki etkinli?ini bilimsel olarak de?erlendirmek için bir araç görevi görmü?tür. Bu sayede, gelecekteki e?itim stratejilerinin planlanmas?na veri sa?lamak amaçlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, çocuklar?n zihinsel geli?im düzeylerine uygun olarak, beslenme alan?ndaki temel kavramlar? ölçmeyi hedefleyen bili?sel bir yap?y? temsil eder. Bu **yap?** (construct), genellikle ?u alt boyutlar? veya bili?sel alanlar? içerir:

G?da Gruplar? Bilgisi: Temel besin gruplar?n? tan?ma ve s?n?fland?rma yetene?i.
Besinlerin ??levleri: Yiyeceklerin vücuda enerji verme, büyüme veya hastal?klardan koruma gibi

ARABPSYCHOLOGY.COM

temel rollerini anlama.
Sa?l?kl?/Sa?l?ks?z Ay?r?m?: Sa?l?kl? ve sa?l?ks?z yiyecekler aras?ndaki fark? kavrama.
Beslenme Kaynaklar?: Yiyeceklerin nereden geldi?i hakk?ndaki temel bilgileri ölçme.

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, 4-6 ya? çocuklar?n?n geli?imsel özelliklerine uygun, somut ve anla??l?r maddeler kullan?larak **beslenme kavram?** bilgisi derinlemesine incelenmi?tir.

Geçerlik

Kaynak verilerde ölçe?in spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi?tir (-). Ancak, bir **yüksek lisans tezi** çal??mas? kapsam?nda geli?tirilen her ölçme arac?nda oldu?u gibi, Beslenme Kavram? Ölçe?i'nin de geçerlik çal??malar? yap?lm?? olmal?d?r.

Bu çal??malar muhtemelen **kapsam geçerli?i** (Content Validity) üzerine yo?unla?m??t?r. Kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak (beslenme uzmanlar?, okul öncesi e?itimcileri) ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen **beslenme kavramlar?** alan?n? ne kadar iyi temsil etti?inin belirlenmesiyle sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i veya ölçüt ba??nt?l? geçerlik gibi daha karma??k psikometrik analizlerin detaylar? mevcut özet kaynakta yer almamaktad?r.

Güvenirlik

Sa?lanan kaynak bilgisi, ölçe?in güvenirlik katsay?lar?na dair spesifik bir veri içermemektedir (-). Geli?tirme çal??malar?nda genellikle kullan?lan güvenirlik yöntemleri ?unlard?r:

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Maddelerin zaman içinde tutarl?l???n? ölçmek.
?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek.
Yar?mlama Güvenirli?i: Ölçe?in iki yar?s?n?n sonuçlar?n?n korelasyonunu incelemek.

Bu ölçek, 4-6 ya? grubu gibi de?i?ken bir popülasyonu hedefledi?i için, güvenirlik çal??malar?nda özellikle ya?a ba?l? bili?sel de?i?imlerin etkilerini minimize eden yöntemlerin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?na ili?kin detayl? bir bilgi kaynakta bulunmamaktad?r. E?er ölçek birden fazla alt boyutu (örne?in, g?da gruplar? bilgisi ve sa?l?kl? al??kanl?klar) ölçmek üzere tasarland?ysa, orijinal **yüksek lisans tezi** çal??mas?nda **aç?mlay?c? faktör analizi** yap?lm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör analizinin amac?, ölçekteki maddelerin hangi temel **yap?** alt?nda topland???n? belirlemek

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve ölçe?in teorik olarak varsay?lan boyutlulu?unu ampirik olarak do?rulamakt?r. Beslenme Kavram? Ölçe?i'nin çocuklar?n temel kavram bilgisine odaklanmas? nedeniyle, tek bir genel beslenme bilgisi faktörü veya yukar?da belirtilen dört alt boyuta ayr?lm?? bir yap? ortaya ç?km?? olabilir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Belirtilmemi? (Muhtemelen bireysel uygulamal?, resimli veya sözlü yan?t gerektiren bir format.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar

Age Group: 4-6 ya?

Population Details: Okul öncesi e?itim kurumuna devam eden çocuklar.

Test Methodology: Ölçe?in geli?tirilme amac?, **ö?renme evresi yönteminin** (Learning Phase Method) etkinli?ini ölçmek oldu?undan, ölçek büyük ihtimalle ön-test ve son-test olarak kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Yüksek Lisans Tezi, Kavramsal Geli?im, Okul Öncesi E?itim, Beslenme Bilgisi, Ö?renme Evresi Yöntemi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Çal??ma Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul'da yap?lm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m? veya yeniden bas?m? için orijinal yazar S. Filiz'den ve Marmara Üniversitesi'nden izin al?nmas? gerekmektedir, zira bu bir **yüksek lisans tezi** ürünüdür.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Kamu veya akademik amaçl? kullan?mlarda genellikle ücret talep edilmez, ancak ticari amaçlar için yazar?n izni ?artt?r.

Test Y?l?: 1998

Referanslar

Filiz, S. (1998). *Okul öncesi e?itim kurumuna devam eden 4-6 ya? çocuklar?n?n beslenme kavramlar?n?n geli?tirilmesinde ö?renme evresi yönteminin etkisi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tez kayd?na ili?kin bilgiye YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Beslenme Kavram? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta Beslenme Kavram? Ölçe?i'ne ait maddeler veya derecelendirme bilgileri yer almamaktad?r. Bu nedenle, maddeler burada sunulamamaktad?r. Ölçe?in tam içeri?ine eri?im için Filiz (1998) taraf?ndan haz?rlanan **yüksek lisans tezi** çal??mas?n?n incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM